

Parun pakinoita

Pirsiranta, Simonkylän vanha kalaranta, on maan kohoamisen vaikutuksesta jäänyt jo melkein pois käytännöstä, mutta kaunis vanha aittarivi säilytetään entisellään.

KOTISEUTUMUSEOISTA puhutaan maakunnassa vähän siellä ja täällä. Kysymys on erikoisesti nykyisin ajankohtainen. Pyritään hän toisaalta kautta linjan yhdenmukaisuuteen, toisaalta taas siihen että eri pitäjät erikoistuvat museoitaan suunnitellessaan. Pyritään välttämään pelkkiä sekalaisia yleiskokoelmia sisältävien museoiden järjestämistä. Suunnitelman johdossa on yläpäässä muinaistieteellinen toimikunta, väliportaana, maakunnallisena suunnittelijana ja valvojana esim. meidän puolella Pohjois-Pohjanmaan historiallinen museo, Oulun museo.

Oulun museon intendentti, eversti Ahti Paulaharju on asiaansa innostunut mies, jos kuka. Nämä museo-operaatiot hän on vanhan sotilaan täsmällisyydellä laatinut ja tekee työtä niin päämajassaan Ainolassa kuin maakunnassakin hartiavoimin, valitettavasti vain yksin. Vähän väliä on matkustettava jonnekin maaseudulle tutkimaan sitä tai tätä jo kauan luoteloissa ollut asiaa tai juuri ilmoitettua tapausta. Tällaisen mat-

kan teki hän äskettäin nimenomaisesti muinaistieteellisen toimikunnan edustajana kunnan simolaisen kutsusta Simoon. Simossa ollaan kotiseutuasiassa valveutuneita, suorastaan esimerkillisen virkeitä. Museokysymys on kauankin ollut ohjelmassa, nyt se on otettu päiväjärjestykseen.

Yleissuunnitelman, jolla pyritään kokonaisratkaisuun, on Simolle laatinut eversti Paulaharju. "Ynnin" kahvipöydän ääressä minulla oli tilaisuus siihen tutustua. Suunnitelma vaikuttaa hyvältä, niin meistä molemmistakin tuntui ja siksi päätimme, että se on Liiton lukijoille kerrottava, olkoonkin, että se vasta jonkin ajan kulluttua Simossa vahvistetaan. Ensiksikin rauhoitetaan vanha rantaa-aitta-alue, Pirsirannan eli Marttilan hamman vanhat ranta-aitat ulkomuseoksi. Näihin tyyppiisiin ja tyylikkäisiin peräpohjalaisaitoihin sijoitetaan luonnollisesti kalastus ja merenkulku. Rauhoitettu ranta. Tämä tulee olemaan simolaisen panos kotiseudun kokonaiskuvassa, tyyppimuseo. Kiviseen ruumishuo-

neeseen sijoitetaan kirkolliset museomuistot.

Pitäjämakasiinista tehdään muun kulttuurin tyyssiä. Tämän vanhan makasiinin hyväksi käyttämiseksi niin, että seiniä ulospäin ei millään tavalla rikota, on eversti Paulaharju tehnyt suunnitelman. Hänen tyyppiirustuksensa tullaan esittämään Simon kotiseututoimikunnalle hyväksymistä varten. Kun sain näihin piirustuksiin tutustua, en malta olla niitä hieman selostamatta, sitäkin suuremmalla syyllä, kun ratkaisu vaikuttaessa erittäin onnistuneelta on syytä varoittaa pitäjämuseoiden puuhaajia ryhtymästä enempään toimenpiteisiin, kunnes käytännössä nähdään eiköhän vain tämä suunnitelma ja piirustus tosiaan sovi tyyppiirustukseksi kaikille, joiden tarkoituksena on vanha lainamakasiini museoksi siustaa.

Mainitsin jo, että eversti Paulaharju lähtee siitä, että ulkokuorta millään tavoin ei rikota. Ei mitään ikkuna-aukkoja ulkoseiniin. Makasiinin sisällä tehdään alakerran laareista huoneet, kahdesta laarista kaksi huonetta, yläkerrassa sensijaan toinen hinkalo puretaan, toinen jätetään huoneeksi. Laarien seiniin tehdään ikkuna-aukot ja ovet. Laarien seinien ja makasiinin ulkoseinän väliin jää kapea juuri laihan miehen mentävä käytävä. Ikkunat avautuvat siis tähän käytävään ja tästä käytävästä käsin järjestetään näiden ikkunoiden avulla huoneiden, laarien valaistus: sähköt käytävään ja sieltä heijastumaan museohuoneisiin. Huoneisiin sisälle järjestetään sinnekin sähkövalaisin, mutta sellainen katokruunu, joka sopii ajan tyyliin.

Toisesta laarista tehdään yleishuone, isosta laarista, toisesta naisten oma huone kudonnaisineen jne. Yläkerran säilytettävästä laarista taas tehdään isäntien huone hevosvaljaineen ym. Kun esineistö on jo runsaasti kerättyä, voidaan heti kun suunnitelma on vahvistettu ja piirustus hyväksytty, ryhtyä museoita järjestämään.

Lykkyä tykä vain, simolaiset, ja odotellaanhan vielä me muut.

Parun